

Magyarország pártjai és pártrendszere

Pártok és pártrendszerek I. szeminárium

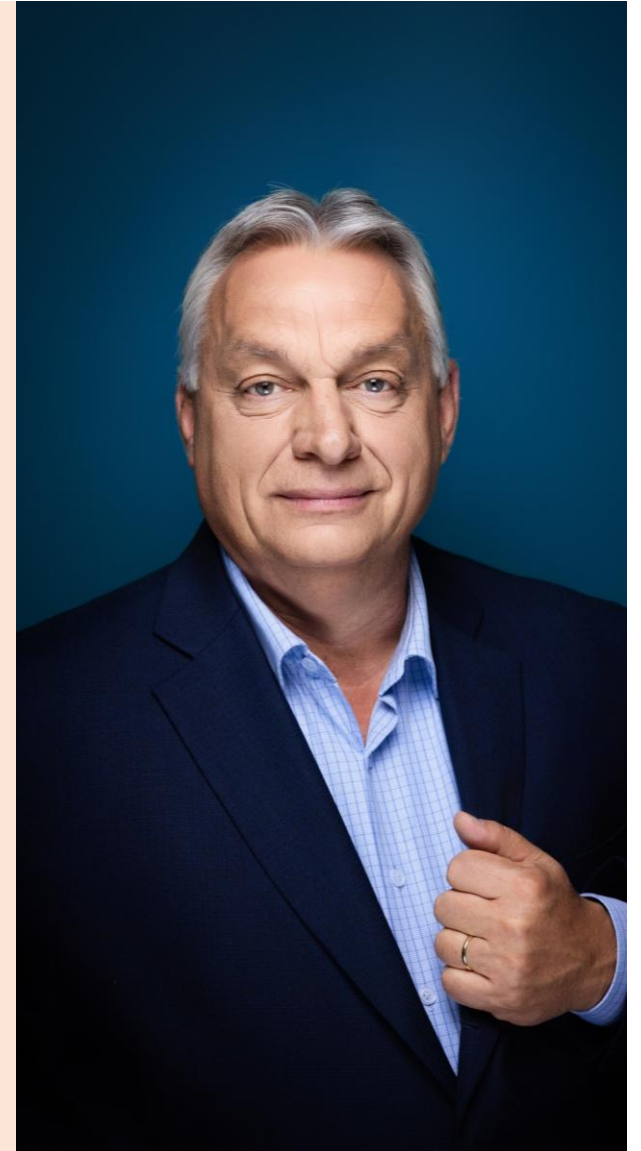
Kiss Daniel, mesteroktató

Miskolci Egyetem, 2025

A politikai rendszer

- Magyarország parlamentáris köztársaság
- A parlamenti többség adja a kormányt
- A kormányfő (miniszterelnök) a hatalom legfőbb birtokosa
- Az államfő (köztársasági elnök) csak szimbolikus szereppel bír
- Miniszterelnök: Orbán Viktor
- Köztársasági Elnök: Sulyok Tamás

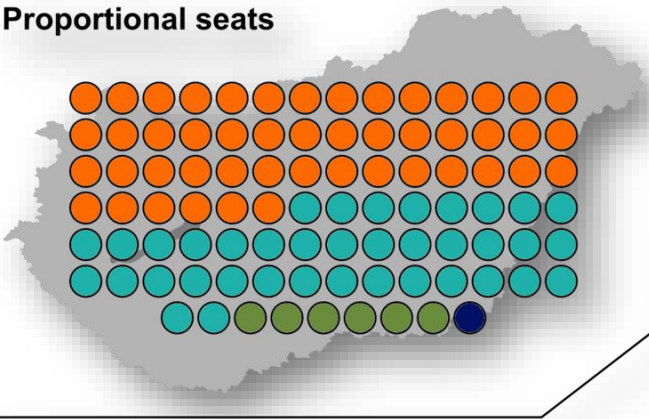
A választási rendszer

- 2011. december 23.
- szakmai szempontok mellett politikai megfontolások is vezérelték létrejöttét
- 199 képviselő (nincs szavazategyenlőség teljes létszám esetén)
- hasonló létszámú egyéni választókerületek
- két szavazat: egyéni jelölt és (országos) lista
 - 93 listás mandátum, 5% parlamenti küszöb
 - 106 egyéni kerület, egy forduló, érvényességi küszöb nélkül
 - egyéniben mandátumot nem szerző jelölt szavazatai töredékszavazatként növelik a listás arányszámot
 - az első és a második helyezett közti különbség szintén töredékszavazatként erősíti az országos listát (győzteskompenzáció)
- határon túli magyarok listás szavazati joga
- lista csak akkor, ha 14 megyében + a fővárosban össz. legalább 71 egyéni jelöltet indít
- több párt állíthat közös listát, de egy párt csak egy listában vehet részt

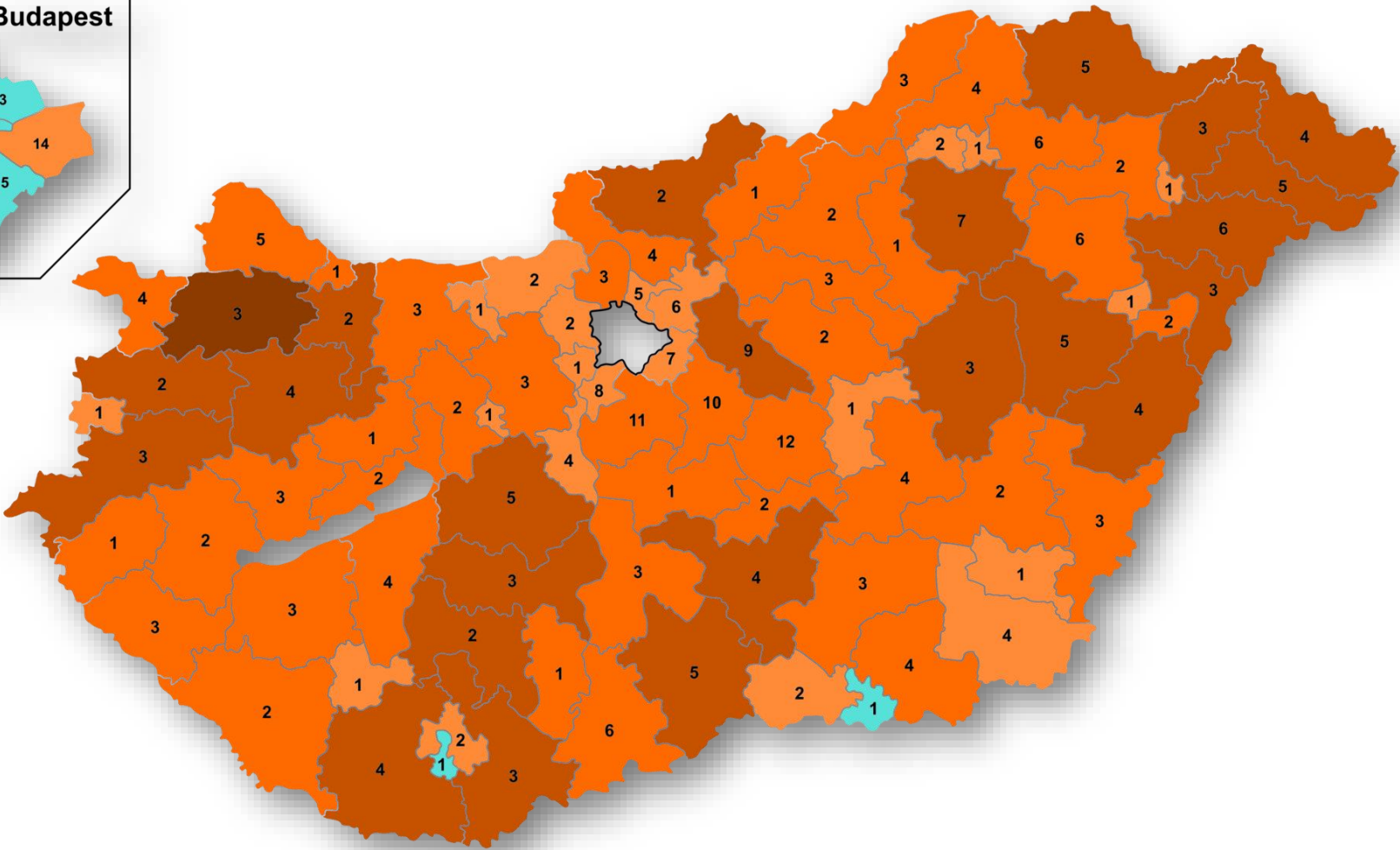
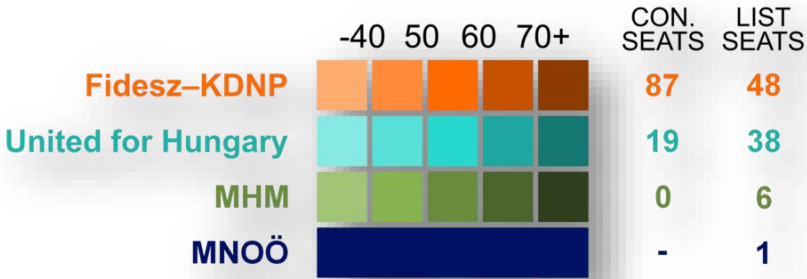
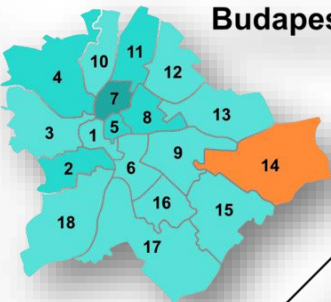
A választási rendszer hatása a pártrendszerre

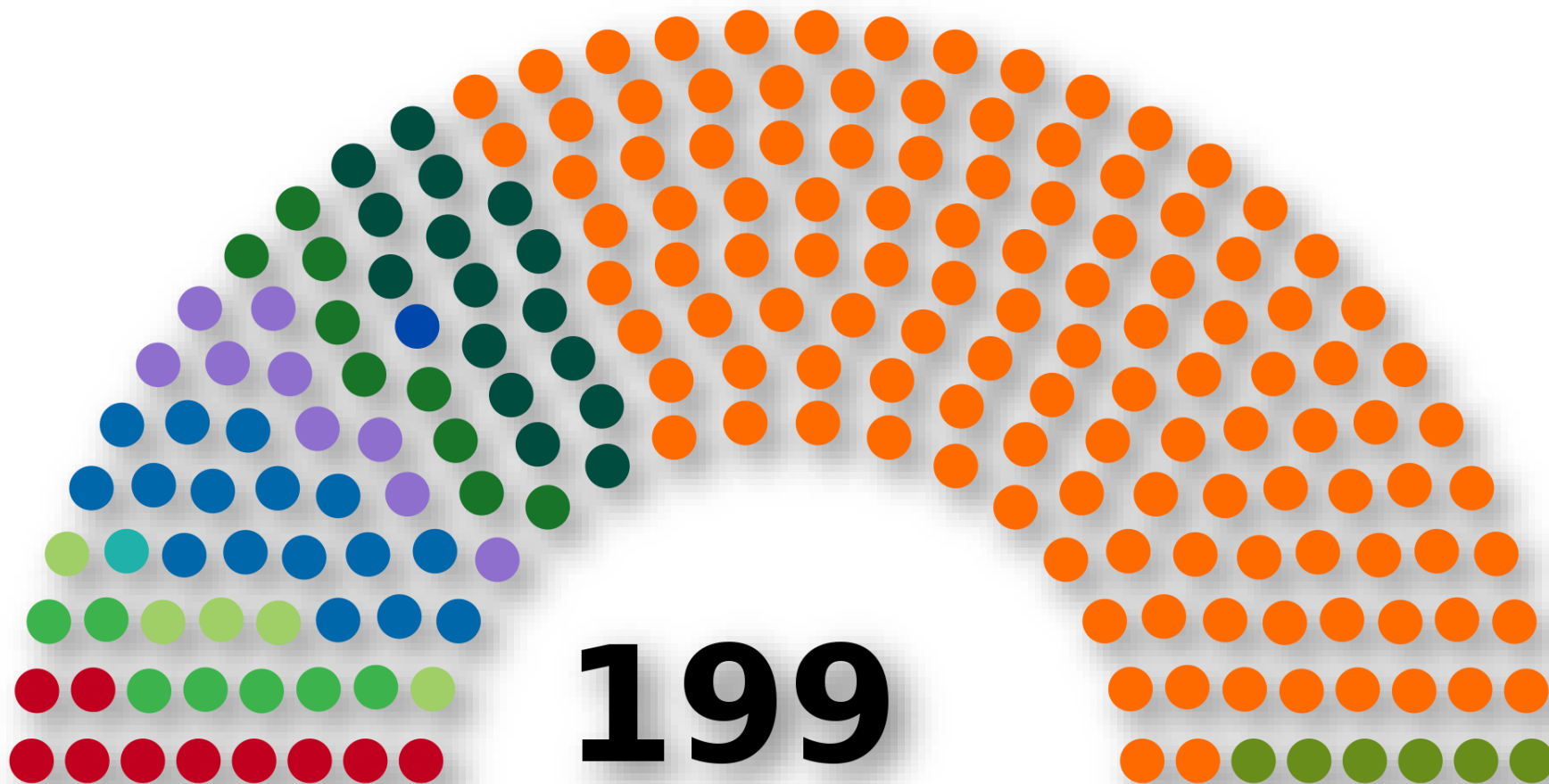
- A mindenkori kormánypárt túlzott előnyben részesül
- Többségi jellegű
 - egyéni kerületek súlya
 - lista hibrid jellege
 - győzteskompenzáció (2014: 6-7 mandátum)
- előzetes szövetségekötés (egyfordulós rendszer miatt)

Proportional seats

Budapest

Kormánypárt (135)

- Fidesz–KDNP (135)
 - Fidesz (116)
 - KDNP (19)

Támogatás (1)

- MNOÖ (1)

Ellenzék (63)

- Egységben Magyarországért (57)
 - DK (16)
 - Momentum (10)
 - MSZP (10)
 - Jobbik (8)
 - Párbeszéd (6)
 - LMP (5)
 - Független (2)
 - Mi Hazánk (6)

Fidesz

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

- Alakult: 1988. március 30. (Fiatal Demokraták Szövetsége)
- Elnöke: Orbán Viktor (1993–2000; 2003–)
- Ideológiája: nemzeti konzervatív, kereszténydemokrata, jobboldali populista, euroszeptikus
- Országgyűlésben: 1990 óta
- Eredményei:
 - 1990–1994: 21/386
 - 1994–1998: 20/386
 - 1998–2002: 148/386 (kormányon)
 - 2002–2006: 164/386
 - 2006–2010: 141/386
 - 2010–2014: 227/386 (kormányon)
 - 2014–2018: 117/199 (kormányon)
 - 2018–2022: 117/199 (kormányon)
 - 2022– : 116/199 (kormányon)

KDNP

ALAPÍTVÁ 1944-BEN

Kereszténydemokrata Néppárt

- Alakult: 1944. október 13. (újjáalakult: 1989. szeptember 30.)
- Elnöke: Semjén Zsolt (2003–)
- Ideológiája: kereszténydemokrata, szociálkonzervatív, nemzeti konzervatív, antikommunista
- Országgyűlésben: 1947–1949; 1990–1998; 2006 óta
- Eredményei:
 - 1990–1994: 21/386 (kormányon)
 - 1994–1998: 22/386
 - 2006–2010: 23/386
 - 2010–2014: 36/386 (kormányon)
 - 2014–2018: 16/199 (kormányon)
 - 2018–2022: 16/199 (kormányon)
 - 2022– : 19/199 (kormányon)

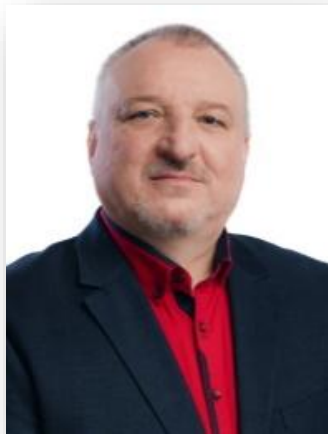
DK

Demokratikus Koalíció

- Alakult: 2011. október 22.
- Elnöke: Dobrev Klára
- Ideológiája: szociálliberális, szocialista, szociáldemokrata, európai föderalista
- Országgyűlésben: 2014 óta
- Eredményei:
 - 2014–2018: 4/199
 - 2018–2022: 9/199
 - 2022– : 15/199

MSZP

Magyar Szocialista Párt

- Alakult: 1989. november 21.
- Elnöke: Komjáthi Imre
- Ideológiája: szociálliberális, szocialista, szociáldemokrata, európa-párti
- Országgyűlésben: 1990 óta
- Eredményei:
 - 1990–1994: 33/386
 - 1994–1998: 209/386 (kormányon)
 - 1998–2002: 134/386
 - 2002–2006: 178/386 (kormányon)
 - 2006–2010: 190/386 (kormányon)
 - 2010–2014: 59/386
 - 2014–2018: 29/199
 - 2018–2022: 15/199
 - 2022– : 10/199

Momentum

Momentum Mozgalom

- Alakult: 2017. március 4.
- Elnöke: Tompos Márton
- Ideológiája: konzervatív liberális, európai patriotista, posztmodernista, feminista
- Országgyűlésben: 2022 óta
- Eredményei:
 - 2022– : 10/199

Jobbik

Jobbik Magyarországért Mozgalom

- Alakult: 2003. október 24.
- Elnöke: Adorján Béla
- Ideológiája: konzervatív, szociálkonzervatív
- Országgyűlésben: 2010 óta
- Eredményei:
 - 2010–2014: 47/386
 - 2014–2018: 23/199
 - 2018–2022: 26/199
 - 2022– : 8/199

Párbeszéd

Párbeszéd – A Zöldek Pártja

- Alakult: 2013. február 17.
- Elnöke: Barabás Richárd & Szabó Rebeka + Szabó Tímea*
- Ideológiája: zöld, szociálliberális, posztmodern, feminista, progresszív
- Országgyűlésben: 2014 óta
- Eredményei:
 - 2014–2018: 1/199
 - 2018–2022: 4/199
 - 2022– : 6/199

Mi Hazánk

Mi Hazánk Mozgalom

- Alakult: 2018. június 23.
- Elnöke: Toroczka László
- Ideológiája: nemzeti radikális, tradicionalista, euroszeptikus, globalizáció ellenes, jobboldali populista
- Országgyűlésben: 2022 óta
- Eredményei:
 - 2022– : 6/199

LMP

LMP
MAGYARORSZÁG
ZÖLD PÁRTJA

LMP – Magyarország Zöld Pártja

- Alakult: 2009. február 26.
- Elnöke: Szabó-Kellner Katalin & Ungár Péter
- Ideológiája: zöld, liberális, európa-párti, feminista
- Országgyűlésben: 2010 óta
- Eredményei:
 - 2010–2014: 16/386
 - 2014–2018: 5/199
 - 2018–2022: 8/199
 - 2022– : 5/199

TISZA

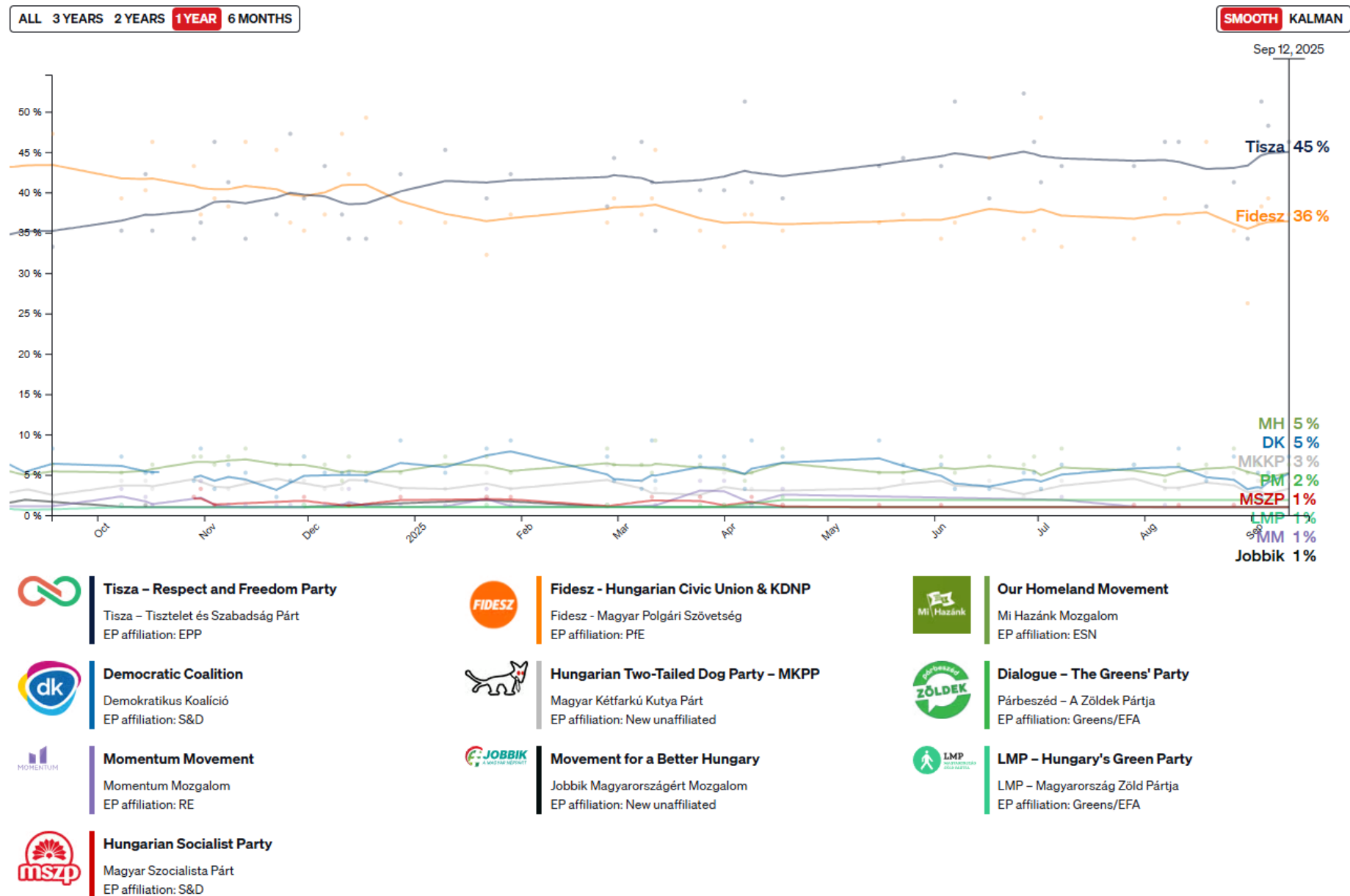

Tisztelet és Szabadság Párt

- Alakult: 2020. október 23.
- Elnöke: Magyar Péter
- Ideológiája: centrista, populista, európa-párti
- Nem parlamenti part, de a következő választásokon (2026) esélyes bejutó és akár győztes

Hungary — National parliament voting intention

What is Poll of Polls and how does it work? [Read more here.](#)

A pártrendszer

Domináns pártrendszer

- “Általánosságban a domináns pártrendszer olyan versengő politikai rendszer, amelyben egy pártnak hosszabb időn keresztül akkora súlya van, ami megkerülhetetlenné teszi a kormányzásban.”
- Duverger: egy párt akkor domináns, ha nevéhez egy egész korszakot fűznek úgy, hogy a párt eszméi és módszerei egybeesnek e korszakéval, vagyis egy párt akkor domináns, ha a közvélekedés annak tartja.
- Pempel: egy párt domináns, ha 1.) több képviselői helyet szerez mint az ellenfelei, 2.) központi alkupozíciót élvez, 3.) hosszú ideig kormányoz (30–50 év), 4.) történelmileg jelentős mértékben formálja az ország politikai kultúráját
- Sartori: egy párt domináns, ha legalább 10%-kal több szavazatot kap, mint a második legnagyobb párt, a pártrendszer pedig akkor dominánspárti, ha a domináns párt 1.) legalább háromszor győz egymás után, 2.) választói bázisa stabil, 3.) mindig világos abszolút többséget szerez, de legalább 10%-nál nagyobb különbséggel
- “hosszú távú, stabil és nem megkérdőjelezhető politikai fölény”

Választó- vonalak

Olyan, a pártrendszeren belül húzódó tartós határok, amelyeken a politikai szervezetek csak nagy politikai költség árán kelhetnek át

- hármass felosztás:
 - baloldal
 - nemzeti radikálisok
 - Fidesz
- centrális erőter = domináns part
 - azok a törésvonalak a meghatározók, amelyek a domináns pártot elválasztják a nemzeti radikális és baloldali csoportoktól
- különbségek nem közpolitikai jellegűek
 - elválaszt a balolaltól a demokráciafelfogás
 - elválaszt a szélsőjobbtól a moderáció
- a vízválasztó a viszony a domináns párthoz, mint brandhez

Pártrendszerek Magyarországon

- Többpártrendszer 1990 óta
 - '90-es évek: koncentráció, három pólusú többpártrendszerből kétblokkrendszer alakul ki
 - 2000-es évek: két blokk versenye dominancia elérésének célkitűzésével
 - 2010 óta domináns pártrendszer
- Történelmi minták:
 - 1875–1904;1910–1918: Szabadelvű Párt, majd Nemzeti Munkapárt dominanciája
 - 1921–1944: Egységes Párt dominanciája

TISZA ISTVÁN

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

Forrásjegyzék

- Tóth Csaba: Választási rendszer. In: Körösenyi András (szerk.): *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Budapest, 2015.
- Horváth Attila – Soós Gábor: Pártok és pártrendszer. In: Körösenyi András (szerk.): *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Budapest, 2015
- Csizmadia Ervin: Létrejöhet-e kétpártrendszer Magyarországon? *Új Egyenlőség*, 2020. 03. 04.
- Tóth Csaba: A Magyar pártrendszer fejlődésének fő iránya. *Politikatudományi Szemle* 2001/3. 81–103. p.
- Kiss Daniel: *Magyarország politikatörténeti mintázata. A velünk élő politikai örökség problematikája*. Miskolc, 2023. (Szakdolgozat, Miskolci Egyetem BTK Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete)
- Nemzeti Választási Iroda (valasztas.hu)
- Országgyűlés (parlament.hu)
- Wikipedia: Országgyűlés, Fidesz, KDNP, DK, MSZP, Momentum, Jobbik, Párbeszéd, Mi Hazánk, LMP, Tisztelet és Szabadság Párt (wikipedia.org)
- Vokskabin (vokskabin.hu)
- fidesz.hu, kdnf.hu, dk.hu, mszp.hu, momentum.hu, jobbik.hu, parbeszed.hu, mihazank.hu, lmp.hu, magyarisza.hu
- Politico: Poll of Polls (politico.eu)

Képek: Adobe Stock, Forbes, Mandiner, Wikimedia Commons, parlament.hu, kdnf.hu, dkp.hu, mszp.hu, momentum.hu, jobbik.hu, parbeszed.hu, lmp.hu, Politico CNN, PestBuda